

ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA
GRAD VODICE

DJEČJI VRTIĆ TAMARIS
Fra Pija Fržopa br. 2
22 211 Vodice
e-mail: dvtamaris@inet.hr
tel/fax: 022/444-570, 443-622
Klasa: 601-09/14-01/01
Ur.broj :2182/1-12/5-2

IZVJEŠĆE

O REALIZACIJI GODIŠNJEGA PROGRAMA I IZVEDBENOG
ODGOJNO-OBRAZOVNOG PLANA RADA ZA
PEDAGOŠKU GODINU 2013./2014.

Vodice, srpanj 2014.

S A D R Ź A J

STR.

I. USTROJSTVO RADA	3
II. MATERIJALNI UVJETI RADA	10
III. RAD NA NJEZI I SKRBI ZA TJELESNI RAST DJECE I BRIZI ZA NJIHOVO ZDRAVLJE	12
IV. ODGOJNO – NAOBRAZBENI RAD	14
V. NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE DJELATNIKA	25
VI. SURADNJA S DJETETOVOM OBITELJI	27
VII. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA	30

I. USTROJSTVO RADA

Dječji vrtić „Tamaris“ Vodice je predškolska ustanova u kojoj se provodi odgoj i obrazovanje djece rane i predškolske dobi na temelju nacionalnog kurikuluma za predškolski odgoj i obrazovanje i kurikuluma dječjeg vrtića, a čiji je osnivač i vlasnik Grad Vodice. Sjedište vrtića je u Vodicama, fra Pija Fržopa 2.

Vrtić je uvršten u mrežu predškolskih ustanova Šibensko-kninske županije.

Godišnje izvješće zasniva se na Godišnjem planu i programu odgojno-obrazovnog rada Dječjeg vrtića „Tamaris“ koji je načinjen sukladno Zakonu o predškolskom odgoju i naobrazbi koji se ostvarivao se na temelju Nacionalnog kurikuluma za predškolski odgoj i obrazovanje, Državnog pedagoškog standarda odgoja i obrazovanja i Programskim usmjerenjem odgoja i obrazovanja predškolske djece . Dječji vrtić Tamaris izradio je i Kurikulum dječjeg vrtića.

Prostorni kapaciteti u kojima se odvijao odgojno-obrazovni rad, od ove pedagoške godine, bili su razmješteni na četiri lokacije od kojih su dvije u najmu.

Rad vrtića odvijao se u objektima:

- objekt vrtića „TAMARIS“ – fra Pija Fržopa 2 (6 odgojnih skupina)
- objekt vrtića „PLAŽA“ – Ive Čače 3a (2 odgojne skupine)
- objekt vrtića „OKIT“ – Bribirskih knezova 18b (4 odgojne skupine)
- objekt OŠ „ČISTA“ – Čista Velika (1 odgojna skupina)

Pedagoška godina 2013./2014. započela je 02. rujna 2013. godine u svim objektima. Za razliku od prethodne godine u kojoj je bilo 11 odgojnih skupina , ovu pedagošku godinu vrtić je svoju redovnu djelatnost organizirao kroz rad u 13 odgojnih skupina od kojih su 2 skupine djece od navršene godine do tri godine života tzv. jaslične skupine i 11 skupina djece od navršene tri godine života do polaska u školu tzv. vrtićke skupine od kojih je 6 skupina koristilo 10.-satni boravak, a pet skupine 5,5.-satni boravak. Razlog povećanja kapaciteta za dvije odgojne skupine je u zatvaranju privatnog vrtić i povećanog broja zahtjeva za upis djece u vrtić.

Svake godine pri izradi Godišnjeg izvješća o radu ponovo naglašavamo prostornu problematiku i žurnu potrebu izgradnje još jednog objekta ili nadogradnje postojećeg matičnog vrtića. Ovu potrebu opravdavamo sve većim brojem zahtjeva roditelja za smještaj djece u jaslice/vrtić i velikom listom čekanja kao rezultat nedovoljnog prostornog kapaciteta.

Nakon upisa djece za slijedeću pedagošku godinu na listi čekanja ostalo je 55 djece tj. 38,73 % djece (od podnesenih zahtjeva). Mogućnost upisa imala su samo djeca čija su oba roditelja zaposlena i djeca u godini prije polaska u osnovnu školu.

U vrtiću smo, kao i prošlih godina, imali radionicu engleskog jezika koja se provodila u poslijepodnevnim satima za djecu od četvrte godine života. Za razliku od proteklih godina kad je ovaj program realizirala škola stranih jezika Eklata, kraći program učenja stranog jezika provodio se prema Programu ranog učenja stranog jezika u dječjem vrtiću Tamaris na koji smo dobili suglasnost nadležnog Ministarstva, a s djecom u dvije skupine radila je educirana odgojiteljica. Mlađa skupina radila je po programu Teddy's Train B, a starija skupina djece po programu Zig Zag Magic. Ukupno je bilo 18 djece.

Tijekom pedagoške godine u popodnevnim satima održavala se likovna igraonica koju je vodila jedna od odgojiteljica kao i sportska igraonica koju je vodio vanjski stručni suradnik prof. kineziologije.

Mogućnost upisa u igraonice imala su sva djeca na području grada Vodica bez obzira jesu li upisana u vrtić ili nisu.

Ove godine dječji vrtić Tamaris izradio je i poslao na verifikaciju MZOS-a tri programa i to Integrirani program odgoja za okoliš i održivi razvoj, Kraći program likovne igraonice i Kraći program dramske igraonice za djecu od 4.-te godine do polaska u osnovnu školu. Kraći programi omogućuju upis svoj djeci s područja grada Vodica bez obzira jesu li upisana u vrtić ili nisu pa na taj način omogućujemo djeci koja su ostala na listi čekanja uključivanje u jedan oblik rada s djecom predškolske dobi. Dječji vrtić Tamaris prijavljen je u međunarodni program Eko schools i sad čekamo smjernice za daljnji rad.

Za Udrugu roditelja i djece Zlatne ribice na otoku Prviću dječji vrtić je izradio i Kraći program igraonice na koji je Udruga zatražila i dobila suglasnost od Ministarstva znanosti i sporta za slijedeću pedagošku godinu.

Sve planirane zadaće čija realizacija ovisi isključivo o vrtiću uspješno su realizirane kao i uvijek, posebice prva i najvažnija zadaća koja se odnosi na postavljanje i usavršavanje ustrojstva rada koje će osigurati kvalitetniji rad u svim radnim procesima radi što uspješnije primjene Nacionalnog kurikulumu za predškolski odgoj i obrazovanje, Državnog pedagoškog standarda odgoja i obrazovanja i Programskog usmjerenja odgoja i obrazovanja predškolske djece.

Sadržaji Kurikuluma dječjeg vrtića koji se odnose na postavljene zadaće: planiranja i programiranja rada, organiziranje uvjeta i njihovo provođenje i praćenje i valorizacija rada ostvarene su sukladno planiranom vremenu u Godišnjem planu i programu rada ustanove.

Nerealizirane i djelomično realizirane zadaće prenose se u Godišnji plan i program rada ustanove za slijedeću pedagošku godinu.

Tabela 1: Raspored djelatnika prema objektima

RADNO MJESTO	TAMARIS VODICE			
	„TAMARIS“ glavni objekt	„PLAŽA“ prostor u najmu	„OKIT“ prostor u najmu	„ČISTA“ područni objekt
Ravnateljica	1	-	-	-
Pedagoginja	1	-	-	-
Odgojiteljice	12	2	6	1
Administrativno raču. djelatnica	1	-	-	-
Kuharica	1	-	1	-
Pom.kuharica/servirka	1	-	-	-
Pomoćnica/spremačica	-	0,5	-	0,5
Pralja/spremačica	1	-	-	-
Spremačica	1	-	1	-
UKUPNO: 31 djelatnik	19	2,5	8	1,5

Tabela 2: Broj djelatnika prema stručnoj spremi

RADNO MJESTO	STRUČNA SPREMA				
	VSS	VŠS	SSS	KV	NKV
Ravnateljica	-	1	-	-	-
Pedagoginja	1	-	-	-	-
Odgojitelji	-	21	-	-	-
Administrativno raču. djelatnica	-	-	1	-	-
Kuharica	-	-	1	1	-
pom.kuharica/servirka	-	-	1	-	-
pomoćnica/spremačica	-	-	0,5+0,5	-	-
pralja/spremačica	-	-	-	-	1
Spremačica	-	-	2	-	-
UKUPNO: 31 djelatnik	1	22	6	1	1

Tabela 3: Broj djelatnika prema godinama radnog staža,

DJELATNA MJESTA	GODINE RADNOG STAŽA						
	0-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	36-40
Ravnateljica	-	1	-	-	-	-	-
Pedagoginja	-	-	1	-	-	-	-
Odgojitelji	11	3	2	3	2	-	-
Admin.račun djelatnik	-	-	1	-	-	-	-
Kuharica	-	1	-	-	-	-	1
Pom.kuharica/servirka	-	-	1	-	-	-	-
Pomoćnica/spremačica	0,5	0,5	-	-	-	-	-
Pralja/spremačica	1	-	-	-	-	-	-
Spremačica	-	-	2	-	-	-	-
UKUPNO: 31 djelatnik	12,5	5,5	7	3	2	0	1

**Djelatnici su u radnoj 2013./2014. god. bili 9776 sati na bolovanju (HZZO, porođilni i rođiljni dopust), bolovanje do 42 dana iznosi 1344 sata.

Tabela 4: Dinamika prisutnosti, upisa i ispisa djece

OBJEKT	PROGRAM	SKUPINA	1	2	3	4
„TAMARIS“ glavni objekt	9,5.-satni	-jaslični (djeca u 3. god)	15	8	2	3
	10.-satni	- vrtićni (djeca u 5. god)	23	19	1	0
		- vrtićni (djeca u 5. i 6. god)	24	16	0	0
		- vrtićni (djeca u 6. god)	25	15	1	1
		- vrtićni (djeca u 7.god)	25	20	-	-
		- vrtićni (djeca u 7.god)	24	18	0	1
„PLAŽA“ prostor u najmu	5,5.-satni	- vrtićni (djeca u 4. god)	19	11	1	2
		- vrtićni (djeca u 5. i 6. god)	24	16	0	1
„OKIT“ prostor u najmu	9,5.-satni	- jaslični (djeca u 3. god)	16	12	3	3
	10.-satni	- vrtićni (djeca u 4. god)	22	17	0	0
	5,5.-satni	- vrtićni (djeca u 5. i 6. god)	24	17	0	0
		- vrtićni (djeca u 6. , 7.i 8.god)	25	17	-	-
„ČISTA“ područni objekt	5,5.-satni	- djeca od 3. – 6. god.	18	12	2	1
UKUPNO:			284	198	10	12

1 = ukupan broj djece

2 = prosječna prisutnost tijekom godine

3 = broj upisane djece tijekom godine

4 = broj ispisane djece tijekom godine

Tabela 5: Razlozi ispisa, izostanaka i najučestalija oboljenja djece po rangi učestalosti

RANG	RAZLOZI ISPISA	RAZLOZI IZOSTANAKA	OBOLJENJA
1.	- neprilagođenost ili boležljivost djeteta	- bolest djeteta	- infekcije: - respiratornog sustava - gastrointestinalnog sustava
2.	- promjena mjesta boravka	- putovanja	- zarazne bolesti: - peta bolest - vodene kozice - šarlah
3.	- financijski razlozi	- školski praznici, blagdani - godišnji odmor roditelja ili dolazak iz inozemstva	- alergije - uši

Tabela6: Ustrojstvo rada odgojnih skupina prema objektima, broju djece i radnom vremenu

	DJEČJI VRTIĆ TAMARIS - VODICE							UKUPNO
	REDOVAN PROGRAM							
	9,5.-SATNI		10.-SATNI		5,5.-SATNI			
	OBJEKT VRTIĆA „TAMARIS“	OBJEKT VRTIĆA „OKIT“	OBJEKT VRTIĆA „TAMARIS“	OBJEKT VRTIĆA „OKIT“	OBJEKT VRTIĆA „PLAZA“	OBJEKT VRTIĆA „OKIT“	OBJEKT VRTIĆA „ČISTA VELIKA“	
	djeca do navršene 3 godine		djeca od navršene 3. godine		djeca od 3.-6. god.			
Skupine	1	1	5	1	2	2	1	13
Djeca	12	16	120	22	41	49	16	276
Odgojitelji	2	2	10	2	2	2	1	21
Ostali zaposlenici	8,5						0,5	10
Radno vrijeme	6. ³⁰ – 16. ³⁰				7. ³⁰ – 13. ⁰⁰	8. ⁰⁰ – 13. ³⁰		-

Tabela7: Ustrojstvo radnog vremena jutarnjeg boravka djece

OBJEKT	PROGRAM	SKUPINA	ODGOJITELJICE	RADNO VRIJEME
OBJEKT VRTIČA „TAMARIS“	9,5.- satni program	djeca u 2. i 3 god.	S. Bareša / Ž. Bilan	6.30 - 16.00
OBJEKT VRTIČA „OKIT“		djeca u 3. god	M. Mrković / J. Mladinić	
OBJEKT VRTIČA „TAMARIS“	10.- satni program	djeca u 5. god.	M. Dunat / S. Birin	6.30 - 16.30
		djeca u 5. i 6. god.	J.Grgurev Sladoljev / A. Marić	
		djeca u 6. god.	S. Strikoman / J. Marinović	
		djeca u 7. god	M. Pelajić Roca/ N. Gulin Ivas	
		djeca u 7. god.	I. Babac / G.Tomažin	
OBJEKT VRTIČA „OKIT“		djeca u 4. god.	M. Periša / B. Martinčević	
OBJEKT VRTIČA „OKIT“	5,5. -satni program	djeca u 5. i 6. god	M. Livljanić	8.00 – 13.30
		djeca u 6.i 7. god	Z. Jerkin	
OBJEKT VRTIČA „PLAŽA“		djeca u 4. god	N. Mateša	7.30 – 13.00
		djeca u 5.i 6. god	T. Storić	
OBJEKT VRTIČA „ČISTA VELIKA“		djeca od 3.-7. god.	A. Škarić	8.00 – 13.30

Tabela 8: Radno vrijeme ostalih djelatnika

IME I PREZIME	RADNO MJESTO	RADNO VRIJEME	PAUZA
Petra Kranjac	ravnateljica	07.00 – 15.00	30 min
Zvezdana Babić	pedagoginja	07.00 – 15.00	30 min
Ivana Grgurev	admin.raču djelatnik	07.00 – 15.00	30 min
Radojka Ivas	kuharica	06.00 - 14.00	30 min
Dijana Mihić	pomoćna kuh./servirka	07.00 – 15.00	30 min
Anita Janjac	pralja/spremačica	07.30 – 15.30	30 min
Oljenka Lasan Zorobabel	kuharica	06.00 - 14.00	30 min
Anita Roca	spremačica	13.30 – 21.30	30 min
Branka Mihić	spremačica	13.30 – 21.30	30 min
Julijana Pešić	pomoćnica/spremačica	07.00-09.00/13.30-15.30	30 min
Vesna Juričev Sudac	pomoćnica/spremačica	07.00-09.00/13.30-15.30	30 min

Tabela 9: Ustrojstvo rada za vrijeme ljeta

OBJEKT	PROGRAM	SKUPINA	ODGOJITELJICE PRISUTNE U		RADNO VRIJEME
			07. MJESECU	08. MJESECU	
„TAMARIS“ glavni objekt	9,5 -satni	djeca u 2. i 3. godini	- M. Mrković - Z. Jerkin - S. Bareša - N. Gulin Ivas - D. Čaleta - Ž. Bilan - M. Kumanović (pripravnica)	- D. Čaleta - Ž. Bilan - I. Babac - M. Dunat	06.30 – 16.00
		djeca u 4. i 5. godini	- M. Periša - T. Storić - J. Grgurev Sladoljev - J. Mladinić - B. Martinčević - V. Duvnjak (pripravnica)	- J. Mladinić - B. Martinčević - S. Strikoman - N. Mateša	
		djeca u 6. i 7. godini	- M. Pelajić Roca - G. Tomažin - M. Livljanić - A. Marić - Z. Roca - J. Marinović	- G. Tomažin - J. Marinović - A. Škarić - S. Birin	

Prije ustrojavanja ljetnog programa rada, anketnim upitnikom ispituje se potreba roditelja za korištenjem programa kao i oblik i trajanje programa.

Na osnovi dobivenih rezultata ustrojava se rad u ljetnim mjesecima.

Za ljetni program u srpnju prijavljeno je 80 djece od kojih 17 iz jaslične skupine a 62 djece vrtićke skupine, dok je za kolovoz prijavljeno 62 djece od kojih 13 iz jaslične skupine a 49 djece vrtićke skupine. Sukladno tome tijekom srpnja i kolovoza rad se odvija u tri odgojne skupine.

Ljetni program rada s djecom odvija se od 01. 07. – 22.08. 2014., dok rad svih odgojiteljica počinje 25.08.2014. Objekti vrtića su zatvoreni od 25. - 31. kolovoza radi obavljanja pripremnih radnji za početak nove pedagoške godine .

Područni objekti „Plaža“ „Okit“ i „Čista“ tijekom srpnja i kolovoza su zatvoreni.

II. MATERIJALNI UVJETI RADA

Rad u dječjem vrtiću „Tamaris“ odvijao se u 4 objekta na 4 lokacije.

Prostori u kojima borave djeca opremljeni su sukladno financijskim mogućnostima.

Kao i proteklih godina u izvješću navodimo isto a to je da je zgrada vrtića stara 34 godina i svakim danom pokazuje znakove dotrajalosti (drvene grede u sobama, sustav grijanja, keramika u sanitarnim čvorovima, neadekvatna kuhinja i ostava, neadekvatan prostor praonice/peglaonice, nemogućnost primjerenog odlaganja posteljine,...). Isto tako zbog prostornih izmjena prije dvije godine i proširivanja programa rada, ostali smo u glavnom objektu vrtića bez prostorija za odgojiteljice i osoblje. Također, nedostaju nam i dva sanitarna čvora za dvije sobe boravka. Sve su to opravdani razlozi za izgradnju nove zgrade vrtića koja će udovoljavati svim propisanim standardima ili nadogradnja postojećeg objekta.

Grad Vodice dostavio je Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta svoj projektni prijedlog "Izgradnja i opremanje dječjeg vrtića u Vodicama" kako bi eventualno ušao u Zalihu potencijalnih projekata čija bi se provedba mogla financirati iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Naime, sadašnji kapacitet Dječjeg vrtića Tamaris, jedine gradske predškolske ustanove, ne zadovoljava potrebe grada. Tijekom 2014. godine zaprimljeno je 142 zahtjeva, od čega je upisano 87 mališana, dok je izvan sustava predškolskog odgoja ostalo njih 55. Osiguravanje boravka sve djece u vrtiću potrebno je ne samo kao pomoć obiteljima u organizaciji svojih života, omogućavanje zapošljavanja roditeljima, već i kao mjesto gdje djeca počinju svoj proces učenja, stjecanja znanja i socijalizacije kroz druženje i igru s vršnjacima. Ulaskom na listu Zalihe projekata nadležnog ministarstva, na koju će biti upisani projekti za koje će Povjerenstvo ocijeniti da su spremni i opravdani za financiranje europskim novcem, osigurala bi se potrebna sredstva za izgradnju zgrade novog dječjeg vrtića za djecu s područja Grada Vodica, bolja kvaliteta predškolskog odgoja i stvaranje preduvjeta za kvalitetnije obrazovanje djece nabavom suvremene opreme i zapošljavanjem visoko obrazovno-odgojnog kadra. Procijenjena vrijednost projekta, uključujući radove, opremu i izradu pripadajuće projektne dokumentacije je oko 21,3 milijuna kuna.

Prostor područnog vrtića u Čistoj Velikoj i dalje ima problem jer fasada nije do kraja sanirana.

Izvješće o zadaćama koje se odnose na materijalne uvjete planirane godišnjim planom za 2012./2013. godinu odnosit će se na trenutnu situaciju. Neke stavke su realizirane dok većina stavki nije realizirano:

1. Prioritetni i najzahtjevniji glavni projekt - izgradnja novog vrtića počinje se realizirati. Dostavljen je MZOS-u projektni prijedlog.
2. Sanacija sanitarnih čvorova nije realizirana ni u ovoj pedagoškoj godini.

3. Upravni odjel za komunalno-vodni sustav, zaštitu okoliša i graditeljstvo Grada Vodica poslao je projekt resornom Ministarstvu za adaptaciju fasade u Čistoj Velikoj.
4. Dvorište P.O. Okit je obogaćeno s vanjskim igralima STIBOR Opreme d.o.o.
5. Upravni odjel za komunalno-vodni sustav, zaštitu okoliša i graditeljstvo Grada Vodice također je resornom Ministarstvu dostavio glavni projekt termotehničkih instalacija kojeg je izradila tvrtka MECUM d.o.o. Procijenjena vrijednost projekta je 700.000,00kn.
6. Kuhinja je dobila nova vrata sukladno HACCP propisima.
7. Niti tijekom ove pedagoške godine nismo uspjeli riješiti problem kućnog majstora kao ni propisani prijevoz hrane.
8. Didaktički materijal nadopunjen je samo u nekim sobama, tako da u sljedećoj pedagoškoj godini trebamo izdvojiti dodatna sredstva za nabavu dotrajale didaktike.
9. Tehničko osoblje je dobilo novu radnu odjeću, a odgojiteljice su dobile novu obuću.
10. Od nove pedagoške godine Grad Vodice ima u planu izdvojiti sredstva za zapošljavanje više medicinske sestre na puno radno vrijeme.
11. Nismo ni ove godine kupili dostavno vozilo, jer je vrtić imao neplanirane troškove te je isplatio odvjetničkom društvu Matulić, Bilić i partneri iznos od 64.437,50 kuna zbog radnog spora koji se vodi još od 2008. godine u predmetu protiv Ojdane Dunatov, bivše zaposlenice računovodstva vrtića.
12. Nismo zaposlili ali imamo i dalje sve veće potrebe za stručnim suradnicima. Kako imamo tendenciju rasta broja djece te sve veći broj djece s poteškoćama u razvoju, nemoguće je izvršavati sve potrebno samo s jednim stručnim suradnikom.
13. Za računovodstvo vrtića kupljen je program PUPILE d.o.o. Zagreb za vođenje materijalnog knjigovodstva te svih ostalih potreba računovodstva.
14. Matična kuhinja, te kuhinje u područnim objektima nadopunjene su osnovnim stvarima neophodnim za rad (žlice, vilice, noževi, košare za kruh..)
15. Novi objekt smo opremili sa 40 stolica i 8 stolova.
16. Košarkaški klub Vodice nam je donirao 2 koša i dvije košarkaške lopte za dvorište našeg vrtića.
17. Stručnu literaturu smo dopunili sljedećim naslovima: E.Slunjski „Kad djeca pišu, broje, računaju..“; M.Milanović „Pomozimo im rasti“; I.S.Stojnović/T.Vidović „Djeca čuvari djedovine“; E.Slunjski „Kad djeca istražuju“; I.Hicel „Dijete, odgojitelj, lutka“; Stenzel/Hobola „Upoznaj svoju okolinu“; Herceg/Rončević/Karla „Metodika likovne kulture djece rane predškolske dobi“; Uzelac/Vodoprivec/Andić „Djeca-Odgoj i obrazovanje-održivi razvoj.

III. RAD NA SKRBI ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Programom zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima (N.N. br. 105/02.) predstavlja osnovu za planiranje zadaća za unaprjeđivanje ustrojstva njege i skrbi za tjelesni rast djece.

Dječji vrtić Tamaris još uvijek nema uposlenu medicinsku sestru pa njene opseg djelatnosti preuzimaju ostali djelatnici iako uzrast djece obuhvaćen vrtićkim i jasličkim boravkom od navršene godine dana do polaska u osnovnu školu zahtijeva, obzirom na osjetljivost djece, posebno pažljivo planiranje i provođenje njege i skrbi, budući da bi nedovoljna pozornost ili neznanje u toj dobi imalo dalekosežne posljedice za kasniji razvoj. Naime, ako je gdje nužno pratiti potrebe djeteta i tjelesne i emocionalne, onda je to u dobi ranog djetinjstva, pa je stoga cjelokupno ustrojstvo dana, postupci djelatnika, dnevni ritam, prehrana, prilagođeno djeci.

Realizacija zadaća za unaprjeđivanje ustrojstva njege i skrbi za tjelesni rast djece.

1. Po prvi put svi djelatnici vrtića obavili su sistematske zdravstvene preglede na medicini rada.
2. U protekloj pedagoškoj godini nastavili smo s implementacijom HACCAP sustava sklapanjem ugovora sa Zavodom za javno zdravstvo, sukladno zakonskim propisima.
3. Higijensko-epidemiološki nadzor nad osobljem i prostorima realiziran je kontinuirano tijekom godine, a obuhvaćao je 2x kontrolu stolice djelatnica koje rade s hranom, a ostalih djelatnika 1x godišnje.
4. Higijensko čišćenje i održavanje prostora radilo se prema mjerama primarne prevencije koja je u zimskim mjesecima bila pojačana. Tijekom godine u više navrata ovlaštena služba provela je dezinfekciju u dvije sobe zbog naseljavanja insekata u drvene krovne grede, kao i zbog pojave osa u jednoj sobi boravka djece.
5. Upis u vrtić uvjetovan je liječničkom potvrdom o izvršenom sistematskom pregledu za novoprijavljenu djecu.
6. Pobol djece je uredno praćen prema priloženim liječničkim potvrdama. Najčešća oboljenja su respiratorne i probavne infekcije. Kao i prijašnjih godina evidentirana je prisutnost ušiju u vlasištu i to najčešće u starijim skupinama. Zapažena je i sve veća alergijska osjetljivost djece koja u vrtiću, na osnovi preporuke liječnika, zahtijevaju poseban režim prehrane. Novo virusno oboljenje ove godine tzv. Peta bolest bila je kao razlog masovnijeg izbijanja djece iz vrtića.
7. Prijem novoupisane djece i njihova adaptacija uspješno je ostvarena u većini slučajeva, dok jedan dio djece (3), i to u tzv. jasličnoj skupini, nije uspio uglavnom zbog nedosljednosti roditelja u kontinuiranom dolaženju i postupnom privikavanju djeteta, ali i mogućnosti angažiranja baka servisa.

8. Zadaća prevencije oboljenja, infekcija i intoksikacija ostvarivala se pravilnom izmjenom ritma aktivnosti tijekom boravka, pravodobnom izolacijom bolesne djece, pravilnom higijenom igračaka, prostora boravka, sanitarnih prostorija i redovitog svakodnevnog boravka na zraku.
9. Djelatnici Zavoda za javno zdravstvo i ove godine kontinuirano su kontrolirali pitkost vode i uzimali briseve iz kuhinje, kao i kalorijsku vrijednost hrane, a izvješće sanitarne inspekcije je zadovoljavajuće.
10. Prevencija povrjeda provodila se uređenjem dvorišta i korištenjem atestiranog didaktičkog materijala. Tijekom godine zabilježeno je nekoliko povrjeda koje su sanirane u vrtiću, ali za jedno dijete potražena je liječnička pomoć.
11. Izvršena je provjera dokumentacije o cijepljenju djeteta protiv bolesti iz Programa obveznih cijepljenja.
12. Jelovnici su redovito rađeni prema normativima prehrane propisanim za sve vrtiće uz strogu kontrolu korištenja higijenski ispravne hrane uvažavajući preporuke i smjernice iz literature Lj. Vučemilović i Lj. Vujić Šisler: „Prehrambeni standard za planiranje prehrane djece u dječjem vrtiću – jelovnici i normativi“
13. U sobama boravka tijekom cijelog dana dostupna je djeci voda za piće
14. Posebna pozornost poklanja se deponaciji nečistih tvari i sredstava za čišćenje.
15. I ove godine smo dosta napora ulagali pri osvježavanju roditelja o važnosti pijenja vode kao najzdravijeg pića umjesto slatkih sokova, kao i o problemu nošenja u vrtić bočica i duda (kako higijenske tako i ortodontske) koji nismo uspješno otklonili zbog nedosljednosti roditelja.
16. Tjelesni rast i razvitak djece praćen je od strane odgojitelja antropometrijskim mjerenjima djece 2x godišnje i prema evidencijskim tablicama zabilježen je porast tjelesne težine djece u prosjeku 3,7 kg i porast tjelesne visine u prosjeku 3,9 cm. Vid se kontrolirao Pflugerovim kukama poput slova E također 2x godišnje i kod jednog djeteta je ukazao na probleme.
17. Kontinuirano se provodio zdravstveni odgoj djece koji je poticao proširenje spoznaje i razvoj svijesti o osobnoj higijeni i pozitivnom odnosu i povjerenju prema liječniku.
18. Pri provedbi izleta djece u prirodu i izleta posebna pozornost poklanjala se higijensko-zdravstvenim mjerama.
19. Pored provođenja zahtjeva dnevnog ritma, zadovoljenja higijenskih i zdravstvenih uvjeta prostora, djeca svakodnevno borave na zraku tj. jedino ih vremenske neprilike mogu omesti u tome.
20. Savjet i nadzor stručne osobe je prijeko potreban, pa iako Državni pedagoški standard nas obvezuje na upošljavanje medicinske sestre mi je još uvijek nemamo.

IV. ODGOJNO – NAOBRAZBENI RAD

Godišnjim planom i programom rada vrtića kao i Kurikulumom dječjeg vrtića zadane su bitne zadaće koje su se realizirale tijekom protekle pedagoške godine.

Stručnu podlogu za provođenje odgojno naobrazbenog rada predstavlja Nacionalni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje i Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece čije humanističko-razvojno načelo zahtijeva uvažavanje potreba svakog djeteta u skupini i omogućavanje razvoja sukladno dobi i interesima djece.

Znakovitost ovim Programskim osnovama daje fleksibilnost u postavi ustrojstva rad , planiranju i postavi neposrednih radnih zadaća, te koncepciji rad – sa nezaobilaznim zahtjevom humanističke razvojne osnove.

U protekloj pedagoškoj godini, kao i uvijek, najzadovoljniji smo bili u ostvarivanju naše djelatnosti – odgojno naobrazbenim radom u koji ulažemo sav trud i ne dopuštamo da uvjeti rada utječu na rezultat.

Otvoreni pristup planiranju i radu podrazumijevao je racionalizaciju i prostorno osmišljavanje kako soba dnevnog boravka djece tako i sveukupnog interijera i eksterijera vrtića na čemu se godinama radi i to u suradnji s roditeljima. Staviti u funkciju sve površine, ponuditi širok odabir sredstava u raznolikim centrima aktivnosti, a opet omogućiti djetetu neometanost i mir u radu zadaća je kojoj smo poklanjali dosta pozornosti i koja je predstavljala pravi izazov jer je trebalo riješiti pitanja, nedoumice i strahove u našim glavama.

U radu živimo , davno apsolviranu koncepciju «Vrtić kao dječja kuća», koja predstavlja stvaranje takvog okruženja u kojem će se poštovati osobnost djeteta, u kojima će biti sretna, zadovoljna i radosna, biti izazvana učiti na način koji će odgovarati njihovim godinama, načinu učenja i razvoja. Da bi učenje djeteta u kontekstu vrtića bilo moguće, bilo je potrebno prije svega oblikovati odgovarajuće okruženje bogato obrazovnim i odgojnim potencijalima. Isto tako nastavljamo redovan rad obogaćivati s elementima drugih pedagogija kao što su Montessori, Korak po korak i Zimmerovog pristupa.

Sve sobe su već godinama podijeljene u interesne centre aktivnosti. Oni su se mijenjali tijekom godine ovisno o interesu, potrebama djece i temi rada .

Na osnovi praćenja aktivnosti djece vršile su se korekcije, preinake i dopune okruženja kako bi ono što bolje odgovaralo promjenjivim interesima i stalno rastućem razumijevanju djece koja u njemu žive, istražuju i uče.

Da bi sve to bilo pravilno izvedivo važan je bio pristup planiranju koji zahtijeva poznavanje osobina i djetetova razvojnog trenutka.

Kao i protekle godine, zapaženo je zanemarivanje glazbenog centra u većini skupina kao i planiranih tjelesnih aktivnosti. Odgojiteljima se ukazalo na propuste koji se ponavljaju iz godine u godinu, a za slijedeću godinu bit će potreban češći uvid u planiranje i rad odgojitelja. Dolaskom nove ravnateljice uvedena su mjesečna Odgojiteljska vijeća koja olakšavaju komunikaciju u planiranju i realiziranju postavljenih zadaća .

U izradi tromjesečnog orijentacijskog plana i programa rada određivale su se razvojne zadaće, planirali su se materijalni i organizacijski uvjeti, planirale su se vrste aktivnosti kao i suradnje sa suradnicima, roditeljima i ostalima sukladno razvojnim zadaćama interesima i potrebama djece .

Tjedni plan je konkretniji i sadrži naziv i metodički slijed aktivnosti i određuju se poslovi nužni za njegovo ostvarenje. I ove pedagoške godine nastavljeno je s transparentnosti tjednih planova na način da su ih i roditelji mogli pratiti jer su bili na vratima svake sobe boravka. Pozitivne su povratne informacije i odgojitelja i roditelja koji su pratili iste.

Dnevnim planom planirani su poticaji za aktivnosti kako na razini skupine tako i za individualan rad .

Transparentnost brojnih aktivnosti s djecom mogla se tijekom cijele godine pratiti i na stranicama Grada Vodica zahvaljujući gđi. G. Birin ravnateljici Kulturnog centra koja je objavljivala sve tekstove i slike aktivnosti koje bi joj poslali. Nastavila se i suradnja s gosp. Petrom Grgurev koji uređuje web stranicu: www.infovodice.com. On nam je u sklopu svojih stranica napravio web stranicu vrtića: www.vrtic.infovodice.com koja sadrži sve informacije o vrtiću, djelatnicima, prehrani, aktivnosti djece, stručne članke, kao i sve oglase. Ravnateljica gđa. P. Kranjac aktivirala je i održava facebook stranicu vrtića koja ima iznimnu posjećenost.

Značajniji datumi iz kalendara dominirali su u izradi planova, ali se radilo i po tematskim cjelinama koje su se integrirale u planove cijele godine. Teme su se odnosile na: jačanje ekološke svijesti djece i spoznaje o održivom razvoju; spoznaja, razumijevanje i očuvanje povijesno kulturne tradicije mjesta i aktivnim sudjelovanjem; prava djece (NPOOLJP) , zaštita od požara i promet.

Kao i proteklih godina, analizom knjiga pedagoške dokumentacije i izravnog rada, ponovo i ove godine odgojiteljima je skrenuta pozornost na evidentirano zanemarivanje aktivnosti raznovrsnog glazbenog izražavanja dok su ostale vrste aktivnosti bile ravnomjerno zastupljene uz blago isticanje istraživačkih i životno-praktičnih aktivnosti i raznovrsnog izražavanja i stvaranja.

Rad na projektima ove godine je zastupljen u svim skupinama i jasličnim i vrtičnim što smatramo uspjehom. Svaka skupina je na kraju pedagoške godine i prezentirala svoje projekte (materijalni zapis, video zapisi, poster i s dječjim radovima,...). Nazivi prezentiranih projekata su: „Gmazovi“, „Pismo“, „ Ribe“, „ Pošta“, „ Slikovnica“ „Svemir“ , „Novi prijatelj“, „Vrijeme“, „Zubi“, „Zanimanja“, „Zdrava hrana: voće i povrće“, „Male ručice umjetnice“, „Domaće životinje“, „Korizma“ i „ Ruke“. Korištenje metode projekta u radu pokazuje da je kod odgojitelja osviještena činjenica da djeca ne uče transmijski već transakcijski i da je projektna metoda rada najučinkovitija jer podrazumijeva integracijski pristup i više nema odgojitelja koji se opiru tome i smatraju da djeca uče jedino kroz frontalno-predavačku metodu rada.

Bitna stavka iz Godišnjeg plana i programa rada vrtića koja se odnosila na provedbu Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava realizira se u kontinuitetu jer se radi na osvješćivanju svih čimbenika odgoja djeteta kao i njega samog jačanjem pozitivne slike o sebi i poticanjem i jačanjem samopouzdanja.

Pedagošku godinu započeli smo s 276 djece raspoređenih u 13 odgojnih skupina od kojih je 8 skupina 10.-satnog boravka i 5 skupina 5,5.-satnog jutarnjeg boravka. Skupine su brojčane sukladne pedagoškom standardu uz minimalna odstupanja na više. Prosječna prisutnost je 16 djece ali na brojku prosječne prisutnosti u skupini utječu mjeseci rujan(kasniji dolazak, prilagodba), siječanj (zimski praznici, bolesti / viroze) i lipanj (školski praznici, klimatski uvjeti).

Odgojne skupine uglavnom nisu dobno ujednačene i sastoje se od uglavnom dvije školske generacije što znači da u jednoj odgojnoj skupini borave djeca rođena u tri kalendarske godine. To iziskuje višestruko planiranje ovisno o dobi djeteta uz dobro poznavanje značajki dječjeg razvoja koje je dosta napornije za odgojitelje nego kad se planira za dobno ujednačenu grupu djece.

Osim tako ustrojenih dobnih skupina djece, vrata naših soba su uvijek otvorena što omogućuje djeci zadovoljavanje trenutnih interesa prema ponuđenom materijalu u drugim sobama .

Prilikom izrade ustrojstva rada nastojimo u skupini osigurati jednu stalnu odgojiteljicu koja prima djecu u skupini u jaslicama ili djecu u vrtićkoj skupini u 4.-oj godini života i vodi tu djecu do njihova odlaska u školu. Ovo je važno zato što se stvara čvrsta povezanost između djece, roditelja i odgojiteljica što utječe na kvalitetu odgoja djece. Stalnost pruža djeci osjećaj sigurnosti i pripadnosti zajednici. Iako u tome treba biti oprezan zbog mogućnosti odlaska u nepovoljnu krajnost.

Kako je kolektiv vrtića u većini mlađe životne dobi česte promjene su neizbježne zbog porodnih dopusta (tijekom godine porođilni dopust koristile su 4 odgojiteljice i spremačica).

U razdoblju prilagodbe orijentacijski planovi i programi temelje se na zabavnim pokretnim igrama, igrama upoznavanja, uspostavljanju ugodne atmosfere u skupini, slobodnim aktivnostima djece.

U prilagodbenom razdoblju provodimo postupke kojima nastojimo olakšati djetetu prvo odvajanje. Tako s roditeljima imamo početne sastanke na kojima ih upoznajemo s načinima kako mogu pomoći djetetu u njihovoj prilagodbi, u jaslicama imamo postupni prijem, te roditelji ulaze u skupine i borave sa svojom djecom.

Uobičajeno, u najmlađim odgojnim skupinama djece rad se temeljio na stvaranju uvjeta za što uspješniju prilagodbu novoupisane djece, zatim na zadovoljenju socioemocionalnih potreba i poticanju samostalnosti kao bitnog aspekta razvoja. Potičemo samostalnost djeteta u obavljanju higijenskih, fizioloških potreba, samostalnost u posluživanju, hranjenju, služenja priborom, urednosti za stolom, kulturnom ophođenju za vrijeme obroka. Nažalost, zbog nemogućnosti prilagodbe a mogućnosti baka servisa, iz jasličnih skupina , ispicalo se 3 djece a uzrok je u nedosljednosti roditelja u redovitom dovođenju djece i slaba suradnja s njima u tom

periodu. Dok se iz ostalih skupina ispisalo 7 djece i to zbog preseljenja, nezaposlenosti roditelja, boležljivosti i financijskih razloga.

U ostalim dobnim skupinama naglašeniji je rad u području spoznaje i kreativnog razvoja što je i prirodno s obzirom na njihovu urođenu znatiželju i razvijenu maštu.

Kao svake godine tako i ove, skupine u kojima su se nalazili budući polaznici škole imale su obvezu postaviti centre početnog čitanja i pisanja gdje se djeca susreću sa slovima i brojkama te intenzivnije raditi na pripremi djece za školu. Iako je cijeli predškolski program kvalitetna priprema djeteta za školu u godini prije polaska u školu radi se intenzivnije na predvježbama za pisanje, glasovnoj analizi riječi, prepoznavanju brojki i slova, razvrstavanju, grupiranju, prepričavanju, namjernom usmjeravanju pozornosti, frontalnom zadavanju zadataka, poticanju frontalnog slušanja uputa namijenjenoj cijeloj skupini, stjecanju navika rada za stolom na pisanim materijalima u trajanju najmanje 15 minuta.

Djeci koja su svladala vještine čitanja i pisanja u centrima se omogućuje individualni rad koji će potaknuti njihove sposobnosti isto kao i svakodnevni rad s didaktičkim materijalima u slobodnim aktivnostima.

Za skupine djece u 7.-oj godini života na području spoznajnog razvoja karakterističan je rad na radnim listovima koji ulaze u okvir programa pripreme djece za školu koje djeca vole rješavati, ali oni ne dominiraju u radu već su samo jedno od poticajnih sredstava.

Rezultati testiranja budućih prvašića, kao i prethodne godine dokazuju intelektualnu zrelost za školu, ali kod nekih ne i socio-emocionalnu. Nekoliko djece koja su pristupila testiranju za školu, a do tada nisu bila kod logopeda zbog poremećaja govorno glasovne komunikacije, upućeni su na logopedski tretman. Za četiri djeteta napravljena je odgoda upisa u školu i to zbog nedovoljne zrelosti prema procjeni Povjerenstva za upis ili prema procjeni roditelja. Za jedno dijete testiranje će biti ponovljeno u kolovozu. Nakon testiranja djece stručna služba iz škole dolazi u vrtić i s pedagoginjom uspoređuju rezultate testiranja s procjenom djetetovog ponašanja u vrtiću.

Kao i proteklih godina djeca odlaze jedan dan u posjet školi gdje se upoznaju sa zgradom škole, prostorijama, učionicama, prisustvuju nastavnim aktivnostima, upoznaju se s budućim učiteljicama a sve u svrhu što uspješnijeg prijelaza iz vrtića u školu.

U redovan odgojno-obrazovni rad spada i obilježavanje značajnih datuma tijekom radne godine, ali s puno manje intenziteta nego proteklih zbog već spomenutog tematskog i projektnog oblika rada.

Integriraju se u plan i program rada i to posebice datumi kao što su: Dječji tjedan, Dani zahvalnosti za plodove zemlje, sveti Nikola, Božić i Nova godina, Poklade, korizma, Uskrs. Obilježavanje tih dana najčešće je iskorišteno da se djeci približi vjerski odgoj unošenjem njegovih elemenata u rad i posjetom svećenika vrtiću, ali i tematska pokrivenost (eko, etno, prava ..).

Tijekom godine primjereno smo obilježili:

- Olimpijski dan u bijelim majicama i sportskim aktivnostima;
- Dan djeteta noseći transparente s porukama „Da sam ja gradonačelnik /ca“ i crtanjem na istu temu u gradskom parku; posjetom gradonačelnici, u kulturnom centru odgledali smo crtani film „Štrumpfovi“
- Dan baka i djedova na dvorištu vrtića bake iz kulturne udruge Perlice upoznali su nas s pjesmicama i igrama iz njihovog djetinjstva i ispekle *pispalje* za djecu, a jedna skupina djece posjetila je štićenike Doma za stare i nemoćne
- jesensku svečanost prigodnim programom, radionicama i degustacijom plodova jeseni u dvorištu vrtića; djeca poludnevnog boravka posjetila su i obližnju farmu konja (obitelj Perković) u Tribunju gdje su se upoznali s konjima i posjetili dječji vrtić Žižula;
- Dane kruha, dane zahvalnosti za plodove zemlje aktivnostima na temu u vrtiću, posjet lokalnoj pekari «Moćan»,
- mjesec knjige posjetom Gradske knjižnice i uključivanjem u projekt „Čitajmo zajedno“ Gradske knjižnice, kao i posjet Gradske knjižnice Juraj Šižgorić Šibenik nakon gledanja lutkarske predstave u HNK Šibenik
- Dušni dan obilježili smo posjetom groblju; kao i paljenjem svijeća na dvorištu vrtića povodom Dana sjećanja na Vukovar
- Posjetom uljari „Sv. Ivan“ u vrijeme berbe maslina doživjeli smo proces prerade od ploda do ulja;
- Svetog Nikolu koji je došao brodom i njegove pomoćnike dočekali smo na obali i prigodnim programom u vrtiću zajedno s malim prijateljima Udruge Zlatne ribice iz Prvića;
- Sv. Lucu obilježili smo tradicionalno, skromno s darovima kao nekad davno (ona je djecu darivala jabukom i šakom «mendula» u «škartocu» vezanom špagom); a u Gradske knjižnice odgledali smo uprizorenje „Noći uoči sv. Luce“ u izvedbi kulturne udruge Perlice
- u božićnim radionicama po skupinama djeca i roditelji izrađivali su aranžmane, čestitke i ukrase za gradski bor. U Kulturnom centru održali smo humanitarnu svečanost u kojoj su nam se pridružila i djeca s Prvića (škola i igraonica) i vodiške mažoretkinje;
- Valentinovo je prigodno obilježeno uobičajenim plesom zaljubljenih i natjecateljskim igrama;
- u gradskoj pokladnoj povorci bili smo zapaženi kao najbrojniji s maskom „Štrumpfovi“;
- vrijeme Uskrsa obilježeno je tradicionalno uskršnjim radionicama s roditeljima, bojanjem jaja kao i izradi velikih pisanica, male žudije sudjelovale su na Veliki petak na smjeni žudija – čuvara Isusova groba u crkvi Sv. Križa, kao i na uskrsnom doručku u organizaciji Turističke zajednice zajedno s djecom odjevenom u narodne nošnje;
- Dan grada Vodica, na dvorištu vrtića, djeca su održala svečanost, sad već tradicionalnu, pod nazivom „Najmlađi svom gradu“, organizirane su i kreativne

radionice na istu temu, a sudjelovali smo i na svečanoj Procesiji na Sv. Jelinu zaštitnicu mjesta.

- Opreza nikad dosta, a prema sigurnosno-zaštitnom i preventivnom programu s djecom se i ove godine izvela vježba evakuacije povodom Dana vatrogasaca.
- Aktivnosti koje su prethodile su bile razgovori s vatrogascima, upoznavanje s njihovim djelovanjem, opremom, gledanje edukativnog filma o mogućim uzrocima požara, pravilnim postupcima usvajanjem jedinstvenog broja 112 ili 193... Nakon evakuacije, vatrogasci su izveli vježbe spašavanja. Uz sve aktivnosti razgledavanje vatrogasnih vozila bilo im je najzanimljivije.
- sigurno kretanje u prometu također je sastavni dio sigurnosno-zaštitno i preventivnog programa. Vrtić ima dobru suradnju s policijskom službenicom za prometnu prevenciju gđa. A. Matić koja svake godine s nama radi na edukaciji djece koja na jesen odlaze u školu. I ove godine su djeca uz primjerene aktivnosti u vrtiću pogledala edukativni film „Crvenkapica u prometu“ i „Prometna priča“ nakon kojeg je prometna službenica razgovarala s djecom, prošla s njima put od Kulturnog centra do vrtića gdje ih je na dvorištu čekalo razgledanje policijskog vozila i motor;
- Za Dan planete Zemlje i ove godine uredili smo dvorište vrtića sadnjom cvijeća u glavnom objektu dok su djeca u objektima „Plaža“, „Okit“ i „Čista velika“ sadili cvijeće u lončanice. U jednom dijelu dvorišta napravljen nam je i vrt gdje je posađeno mediteransko bilje- lavanda i ružmarin. Uključili smo se u ekološku akciju na razini grada pod nazivom „Očuvajmo Vodice“, dobili smo kante za odvajanje plastičnog i papirnato otpada koje smo prozvali „Žučko“ i „Papirko“. Djeca su i u svakoj sobi napravila takve kante i odvajali otpad za recikliranje.
- Dan voda starija djeca obilježila su izletom u NP Krka (gdje su se upoznala s etno selom, vodenicama, starim zanatima i alatima, posjetili su i HC Jaruga) a djeca mlađih skupina posjetila su Skradin. Na dvorištu vrtića organizirane su i kreativne radionice na temu „Voda“.
- Svjetski dan športa, djeca koja na jesen odlaze u školu, obilježila su ga natjecanjima u vožnji bicikli, romobila i rola, športskim aktivnostima na nogometnom igralištu u Račicama, dok su se mlađa djeca natjecala na poligonima koja su za njih pripremili odgojiteljice na dvorištu vrtića.

Lutkarskih predstava nije nam nedostajalo. U šibenskom kazalištu pogledali smo „Aladinovu čarobnu svjetiljku“ u izvedbi kazališta lutaka iz Zadra i predstavu „Malo veliko kvrgavo drveće“ u izvedbi šibenskog kazališta a u Kulturnom centru odgledali smo „Čarobnu scenu“ u izvedbi Male čarobne scene, i „Pale sam na svijetu“ u izvedbi Mala scena Zagreb

U vrtiću je održana likovna radionica u suradnji s MC Faust Vrančić i LU More na temu „MACHINAE NOVAE“.

Odlazak u Šibenik u HNK u kojem su djeca odgledala predstavu iskoristili smo i posjetili novootvoreni šibenski „Aquarium“ i upoznali se sa stanovnicima našeg mora ali i tropskih mora.

Za djecu koja na jesen polaze u prvi razred osnovne škole već dugi niz godina vrtić im je osmislio oproštajni izlet, vožnju podmornicom i trajektom na Tkon i posjet tamošnjem vrtiću, vožnju vlakićem, ručkom u restoranu, a podijeljene su im i uspomene s njihovim zajedničkim slikama tiskanim posebno za njih i CD sa slikama izleta.

Uključili smo se i u humanitarnu akciju „Za poplavljena područja“ gdje su djeca i roditelji donosili u vrtić materijal za vrtiće i igraonice.

I ove godine odazvali smo se na raspisane natječaje, tako smo za MFD s djecom stvarali na temu „Pogled u svemir“ . Radovima su ukrašene ulice grada Šibenika.

Nastavili smo i dalje slati dječje radove u časopise «Radost», i «Mak».

U vrtiću smo, kao i prošlih godina, imali radionicu engleskog jezika koja se provodila u poslijepodnevni satima za djecu od četvrte godine života. Za razliku od proteklih godina kad je ovaj program realizirala škola stranih jezika Eklata, kraći program učenja stranog jezika provodio se prema Programu ranog učenja stranog jezika u dječjem vrtiću Tamaris na koji smo dobili suglasnost nadležnog Ministarstva, a s djecom u dvije skupine radila je educirana odgojiteljica. Mlađa skupina radila je po programu Teddy`s Train B, a starija skupina djece po programu Zig Zag Magic. Ukupno je bilo 18 djece.

Prijavili smo se i na natječaj „Ruksak (pun) kulture –Umjetnost i kultura u vrtiću i školi za 2014. godinu“ koji su raspisali zajednički Ministarstvo kulture i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

Tijekom pedagoške godine u popodnevni satima održavala se likovna igraonica s 10 djece koju je vodila jedna od odgojiteljica kao i sportska igraonica s 12 djece koju je vodio vanjski stručni suradnik prof. kineziologije.

Mogućnost upisa u igraonice imala su sva djeca na području grada Vodica bez obzira jesu li upisana u vrtić ili nisu.

Ove godine dječji vrtić Tamaris izradio je i poslao na verifikaciju MZOS-a tri programa i to Integrirani program odgoja za okoliš i održivi razvoj, Kraći program likovne igraonice i Kraći program dramske igraonice za djecu od 4.-te godine do polaska u osnovnu školu. Kraći programi omogućuju upis svoj djeci s područja grada Vodica bez obzira jesu li upisana u vrtić ili nisu pa na taj način omogućujemo djeci koja su ostala na listi čekanja uključivanje u jedan oblik rada s djecom predškolske dobi. Dječji vrtić Tamaris prijavljen je u međunarodni program Eko schools i sad čekamo smjernice za daljnji rad.

Za Udrugu roditelja i djece Zlatne ribice na otoku Prviću dječji vrtić je izradio i Kraći program igraonice na koji je Udruga zatražila i dobila suglasnost od Ministarstva znanosti i sporta za slijedeću pedagošku godinu.

Pedagoška dokumentacija vođena je prema Pravilniku o vođenju pedagoške dokumentacije (N.N. 83/01.) i Pravilniku o obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i evidencije u dječjem vrtiću (N.N. 114/02.) Vođene su knjige pedagoške dokumentacije odgojne skupine za mjesečno razdoblje (rujan) i tromjesečno razdoblje (listopad-studen-prosinac, siječanj-veljača-ožujak i travanj-svibanj-lipanj) i dvomjesečno razdoblje ljetnog rada (srpanj-kolovoz), uredno su ispunjavani imenici, matična knjiga, evidencija prisutnosti djece, individualni planovi stručnog usavršavanja, tjedni planovi koji su bili prezentirani roditeljima na vratima svake odgojne skupine, interna lista konzumiranja obroka koja se radila svakodnevno. Fleksibilnost i prilagođenost potrebama djece iziskuje i fleksibilno planiranje rada. Tematsko planiranje nam dopušta slobodno kreiranje metoda i načina rada kroz sva odgojno-obrazovna područja i ulaženje u dubinu određene teme što je slično projektnoj metodi rad.

Kroz planirane sadržaje nastojali smo ostvariti tjelesni rast i razvoj svakog djeteta, poticati stvaralaštvo, omogućiti uvjete i odnose koji potiču pozitivan emocionalni i moralni razvoj, pronalaziti nove izvore i stvarati raznolike uvjete i materijale za spoznajni razvoj djeteta.

Tijekom protekle pedagoške godine dvije odgojiteljice (M. Kumanović i V. Duvnjak“) s vrtićem su sklopila ugovor o ostvarivanju pripravničkog programa a uključene su u „Program stručnog osposobljavanja za rad u zanimanju odgojitelja“. Za pripravnice je napravljen program pripravničkog staža. Realizaciju zadaća i sadržaja programa pripravničkog staža pratilo je Povjerenstvo za stažiranje u sastavu ravnateljice vrtića, stručnog suradnika-pedagoginje i odgojiteljice u svojstvu mentorice. Pedagoginja je s njima prošla zadaće i sadržaj Programa, a kroz radionice upoznala je s pravima djece, projekt metodom, indikatorima procjene kvalitete, prostorno-materijalno-organizacijskim uvjetima, odgojiteljem refleksivnim praktičarom i komunikaciji s roditeljima. Pripravnice su tijekom stažiranja odradila pet oglednih aktivnosti u nazočnosti Povjerenstva.

DJECA S POSEBNIM POTREBAMA

Prošlogodišnji nastavak uključivanja u stručni skup na temu „Postupak uključivanja djece s teškoćama u razvoju u redovite programe predškolskog odgoja i obrazovanja“ odgojiteljice i pedagoginje omogućilo nam je bolje upoznavanje s ovom problematikom kao i razmjenu iskustava s drugih ustanova. Spoznali smo da i ostali vrtići imaju istih poteškoća pri uključivanju djece s posebnim potrebama (identificiranje, dijagnosticiranje, suradnja s roditeljima, educiranje odgojiteljica, i sl.)

Poznato je da je za pravilan razvoj djece izuzetno važan kvalitetan i stabilan život u obitelji. Nepotpuna obitelj može uvjetovati potencijalne posebne potrebe djece stoga nas sve više zabrinjava pojava samohranog roditeljstva odnosno povećan broj rastava brakova.

Potrebe djece nisu jednake, no individualne razlike među njima diktiraju način i tempo kojim se one trebaju zadovoljiti. Razina djetetovog razvoja mu ne omogućava da samo prepozna svoju potrebu i da zna kako je zadovoljiti. Stoga je od velike važnosti znanje odgojiteljica o razvojnem ciklusu djece kako bi primijetili svako odstupanje i primjereno reagirali.

Odgojitelj koji radi s djecom s teškoćama u razvoju uz stručno znanje mora imati i unutarnji motivaciju i ljubav za bavljenje malom djecom, kao i sposobnost dobrog prilagođavanja individualnim potrebama pojedinog djeteta u njegovu razvojnem procesu. Što se u praksi očekuje od odgojitelja? Prije svega, identifikacija djece koja imaju specifične, posebne potrebe, kao što su darovita djeca ili ona s teškoćama u razvoju te metode i načine zadovoljavanja njihovih potreba, a za to su mu je potrebno i specifično znanje i vještine iz dječje i razvojne psihologije, ali i znanje najsuvremenijih metoda rada s djecom predškolske dobi.

Naglašava se potreba ekipiranja stručnih timova u vrtićima (pedagog, psiholog, defektolog) kao i senzibiliziranja osnivača dječjih vrtića o značenju i važnosti izdvajanja sredstava za ekipiranje stručnih timova na što ih obvezuju zakonski propisi i vrijedeći standardi.

Sva djeca su evidentirana od strane odgojiteljica i stručnog suradnika, dokumentirana kroz tzv. Sindikove razvojne liste i praćena kontinuirano tijekom godine. Od ukupno 276 djece upisanog u pedagošku godinu, njih 14% je identificirano od strane odgojiteljica kao djeca s posebnim potrebama. To su djeca koja su zahtijevala individualan pristup i/ili individualne razvojne zadaće koje je trebalo postaviti i dostići. Kao i proteklih godina, najviše se posebnih potreba pojavilo u obliku posebnosti u govoru koje se javilo u 11,8 % od ukupnog broja djece s posebnim potrebama. Zatim slijede neposlušnost i agresivnost (9%), hiperaktivnost, impulzivnost, pasivnost, tikovi (8%), posebnost u jelu (3%), masturbacija (3%), enureza (2%), enkompreza (1%). U visokom postotku su zastupljene razvojne potrebe (18%) čije je zadovoljenje najviše bilo usmjereno na socio-emocionalni razvoj.

U zadovoljavanju potrebe razvoja govora, prisutan je problem dostupnosti logoterapije tako se na razvoj govora djece utjecalo samo pružanjem pozitivnog govornog modela odgojiteljica i poticanjem pravilnog izgovora. Ostale posebne potrebe su se postizale prilagođavanjem odgojno-obrazovnog rada određenom djetetu, kroz intervencije odgojiteljica u skupini, kroz razgovore odgojiteljica s roditeljima pedagoginjom i usuglašavanjem razvojnih ciljeva kuće i vrtića.

Ove pedagoške godine u redovan program uključeno je dvoje djece s teškoćama u razvoju koja su prošla postupak Prvostupanjskog tijela vještačenja pri Centru za socijalnu skrb kao i šestero djece koja imaju specijalističke nalaze.

Dijete ** dijagnoza: Pervazivni poremećaj(miješani poremećaj jezičnog izražavanja i razumijevanja, usporen motorički razvoj) – poticanje govorno-jezičnog razvoja, kognitivnog razvoja i razvoja grafomotorike. Djetetu je odgođen upis u prvi razred . S djetetom se radilo na poticanju razvoja govora i grafomotorike. Dijete polazi i logopedski tretman.

Dijete **, dijagnoza Hypoacusis cong. bilat.hereditaria i smetnje razvoja govora – poticalo se govorno-jezični razvoj,kognitivni razvoj i socio-emocionalni razvoj. Dijete je uključeno u rehabilitacijski tretman u Specijalnoj bolnici za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim oštećenjima u Zagreb, a uključen je i u terapijske radionice Centar za odgoj i obrazovanje djece u Šibeniku.

Dijete **- dijete pod opservacijom, ponašanje pokazuje Sy. Hiperkinetikum uz izostanak osjećaja za opasno, neprilagođeno ponašanje, nerazvijen govor. S roditeljima se ove godine uspostavila slaba suradnja iako dijete ide drugu godinu u vrtić. Nismo dobili nikakve nalaze specijalista kojima su roditelji odvodili dijete. U radu s djetetom cilj nam je bio uspostaviti komunikaciju i poticati razvoj govora kao i socio-emoc. vještine.

Dijete ** – Syndrom ADHD, Syndrom hyperkinetikum. Dijete zahtijevao je individualan pristup i pojačan rad na području socio-emocionalnih odnosa i napredak je do kraja godine bio vidljiv.

Dijete ** – Dijagnoza specijalista- nerazvijen govor. Dijete je uključeno u logopedski tretman. U vrtiću se poticao razvoj govora djeteta ali i jačanje socio emocionalne sigurnosti.

Dijete ** – – Dijagnoza specijalista- nerazvijen govor. Dijete je uključeno u logopedski tretman vrlo neredovito. U vrtiću će se poticao razvoj govora djeteta ali i senzo – motorno područje. Djetetu je odgođen upis u prvi razred.

Dijete ** – Neurorazvojne smetnje. Dijete je uključeno u rehabilitacijski tretman u Specijalnoj bolnici za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim oštećenjima u Zagreb. Tijekom godine planirane su zadaće za poticanje vještina spretnosti i preciznosti ruku kao i usvajanje višestrukih naloga i napredak kod djeteta je vidljiv.

Dijete ** – Neurorazvojne smetnje. Dijete je uključeno u rehabilitacijski tretman u Specijalnoj bolnici za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim oštećenjima u Zagreb. Planirane aktivnosti za poticanje vještina spretnosti i preciznosti ruku, usvajanje višestrukih naloga i usvajanje pojma broja pokazale su kod djeteta veliki napredak.

U okviru plana rada s djecom s posebnim potrebama kao i prethodnih godina, predviđeno je praćenje ponašanja djece pomoću Razvojne liste (autor J. Sindik). Nakon kvantitativne obrade slijedi kvalitativna za svaku skupinu. Kako je lista negativno konotirana svako dijete s visokim individualnim rezultatom bit će posebno praćeno unutar skupine, a s odgojiteljima i roditeljima dogovoriti će se postupci koji imaju za cilj otklanjanje ili ublažavanje eventualnih poremećaja u ponašanju i poticanje razvoja.

I dalje se evidentira porast broja djece s PGGK , a vrlo mali broj djece odlazi na logopedske tretmane.

Naš vrtić nema uposlenog defektologa pa su glavni nositelji rada s tom djecom sami odgojitelji koji naglašavaju svoju nedovoljnu educiranost koju nadoknađuju ljubavlju i entuzijazmom.

** - imena djece poznata stručnom timu Dječjeg vrtića „Tamaris“ Vodice.

Vrtić je nastavilo pohađati i 1 dijete (**) kojem je Povjerenstvo za procjenu zrelosti djeteta za školu odgodilo upis u prvi razred osnovne škole zbog nezrelosti i kod njega je vidljiv napredak tako da na jesen odlazi u školu.

Uključivanje djece s teškoćama u sve aktivnosti vrtića, individualizirani pristup u radu i prilagođavanje metoda i sredstava rada pojedinom djetetu rezultirali su evidentnim napretkom uključene djece s poteškoćama.

Djeca su napredovala svatko prema svojim mogućnostima na područjima razvoja. Na području socijalizacije djeca pokazuju određena znanja, vještine i navike potrebne za funkcioniranje u socijalnoj sredini, puno lakše se snalaze u njoj te mogu udovoljiti njenim zahtjevima, svatko prema svojim mogućnostima.

Na govorno – jezičnom području i području komunikacijskih vještina evidentiran je napredak što je od velikog značaja jer djeci uveliko olakšava funkcioniranje kako u užoj tako i u široj sredini.

Svake godine sve više je djece koja pokazuju neke poteškoće zdravstvene ili u ponašanju. Nažalost, vrtić nema niti medicinsku sestru, niti psihologa, defektologa, logopeda. Da situacija bude još gora niti naša županija nema stručni tim koji bi dijagnostički obradio dijete. Nakon evidentiranja i praćenja djeteta razgovara se s roditeljima i upućuje ih se u Obiteljski centar u Šibenik ili u Zagreb u dječju bolnicu u Klaićevoj ili na SUVAG.

DAROVITA DJECA

Ove godine je identificirano 12 potencijalno darovita djeteta od strane odgojitelja na spoznajnom i kreativnom posebice likovnom izražavanju. Djeca su u starosti od 5 – 7 godina i s njima se intenzivnije radi na poticanju darovitosti stvaranjem poticajne sredine.

**-imena djece poznata stručnom timu Dječjeg vrtića „Tamaris“ Vodice.

V. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA

Odgojno obrazovni djelatnici imaju obvezu stručnog usavršavanja u ustanovi, izvan ustanove te individualnog stručnog usavršavanja, odnosno praćenja stručne literature. Individualne planove svako od njih kreira osobno i oni ovise o njihovim potrebama isto kao i ponudi stručnih sadržaja u i izvan ustanove te potrebama njihove skupine.

Protekle pedagošku godinu sudjelovali smo na stručnim skupovima i seminarima u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje i više savjetnice gđe. Tončice Kalilić a na osnovi prijave uključeni smo u dvogodišnju edukaciju „Korak prema inkluziji“ udruge Korak po korak koju financira Unicef kao i u program „Rastimo zajedno“.

Ove godine sudjelovali smo na slijedećim skupovima i seminarima :

- 1) ravnateljica vrtića P. Kranjac sudjelovala je na trodnevnom stručnom skupu za ravnatelje predškolskih ustanova koji se održao u Opatiji od 10. – 12. travnja 2014. sa temom „Krizni menadžment i kurikulum vrtića“. Cilj seminara je bio steći nova saznanja vezana uz zadanu tematiku i povećati stručnu kompetenciju i samopouzdanje u vlastiti poziv.
- 2) pedagoginja Z. Babić i odgojiteljice M. Dunat i J.Grgurev Sladoljev sudjelovale su na stručnom skupu na temu: „Poticanje kreativnosti kod djece rane i predškolske dobi“, održanom u Primoštenu, 18. listopada 2013. Sudionici seminara upoznali su se s razlikom pojmova darovitost, talent i kreativnost u odgojno-obrazovnom procesu, koje se različite metode poticanja kreativnosti mogu primijeniti u radu s djecom rane i predškolske dobi, o značenju poticajnog prostornog, materijalnog i socijalnog okruženja.
- 3) pedagoginja Z.Babić sudjelovale su na predavanju dr. Ranka Rajović „Nikola Tesla sustav učenja“ koji je održan u Gradskoj knjižnici Juraj Šižgorić U Šibeniku 20.studenog 2013. u organizaciji Udruge Svijet kvalitete. Na seminaru je na vrlo zanimljiv način prezentiran zdravi mentalni razvoj djeteta, na koji način ritam i način suvremenog života navode na mnoge greške u odgajanju djeteta koje, iako nehotične, mogu biti presudne za njegov razvoj, kako ih izbjeći i kako pomoći djetetu učiti i razvijati se do punih granica svojih potencijala. Video prikaz ovog programa učenja prezentiran je odgojiteljicama na Odgojiteljskom vijeću.
- 4) ravnateljica P. Kranjac i dvije odgojiteljice M. Pelajić Roca i N.Gulin Ivas sudjelovale su na edukaciji Rastimo zajedno koji je nastao u okviru UNICEF-ovog programa za podršku ranom razvoju djece i poticajnom roditeljstvu Prve tri su najvažnije, a namijenjen je jačanju znanja i vještina roditelja djece od prve do četvrte godine života. Završivši edukaciju stekle su potrebna znanja i vještine kako bi i same mogle održavati radionice za roditelje jasliske i vrtićke dobi i tako

im olakšati rješavanje svakodnevnih roditeljskih izazova, upoznati ih sa štetnim postupcima u odnosima s djecom i ohrabriti ih da se osjećaju sposobnijima i sigurnijima u svojoj ulozi roditelja.

- 5) odgojiteljice: A. Marić, S. Birin, I. Babac, M. Mrković i Z. Jerkin sudjelovale su na seminaru „Integrirani lutkarski program odgojno-obrazovnog rada s djecom rane i predškolske dobi“ održanom 20. Veljače 2014. Gradskim vrtićima Šibenik
- 6) odgojiteljice: J. Grgurev Sladoljev, S. Bareša, B. Martinčević, S. Strikoman i G. Tomažin sudjelovale su na seminaru „Integrirani likovni program odgojno-obrazovnog rad s djecom rane i predškolske dobi“ održanom u dva modula 09. travnja i 12. lipnja 2014. u dječjem vrtiću Žižula Šibenik
- 7) ravnateljica, pedagoginja i sve odgojiteljice sudjelovale su na prvom stručnom skupu za odgojitelje „Izazov suvremenog djetinjstva“ održanom 23. travnja u Vodicama
- 8) pripravnice V. Duvnjak i M. Kumanović sudjelovale su na dva stručna seminara namijenjena pripravnicima s temom „Staziranje i polaganje stručnog ispita“
- 9) u dvogodišnju edukaciju programa „Korak prema inkluziji“ udruge Korak po korak koju financira Unicef. Cilj Programa je unapređenje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja s posebnim osvrtom na odgoj i obrazovanje djece koja pripadaju ranjivim skupinama. Programa traje dvije godine te osim u Šibensko-kninskoj županiji implementira se u još dvije županije i to Sisačko-moslavačkoj i Vukovarskoj. U svakoj od županija u Program je uključeno pet vrtića. Djelatnici predškolskih ustanova koji sudjeluju u Programu imat će priliku sudjelovati u stručnim usavršavanjima i dobivat će kontinuiranu stručnu podršku u implementaciji stečenih znanja i vještina, kao i u razvijanju sustava podrške inkluzivnom odgoju i obrazovanju u svojim ustanovama te u suradnji sa drugim dionicima u lokalnoj zajednici kako bi se osigurala održivost Programa.

U sklopu programa održana je i edukacija „Živjeti različitosti – obrazovanje za društvenu pravdu“ u trajanju od dva modula po dva dana koja je održana u Biogradu (31.05. i 01.06.) i Brelima (14. i 15. 06. 2014.) a bili su uključeni ravnatelji, stručni suradnici, roditelji i predstavnici jedinica lokalnih vlasti.

Tijekom pedagoške godine održano je devet odgojiteljskih vijeća na kojima se raspravljalo o tekućoj problematici, podnosilo izvješća sa seminara, dogovaralo o planiranju rada i aktivnostima na razini vrtića.

Zahvalno je što vrtićku biblioteku nadopunjavamo svake godine s nešto novih naslova stručne literature, a obnovljene su pretplate na prijeko potrebitu stručnu periodiku: «Zrno» i «Školske novine», «Moj vrtić», «Dijete, vrtić obitelj» kao i na dječje časopise «Radost» i «Mak».

VI. SURADNJA S DJETETOVOM OBITELJI

Kao i proteklih godina suradnju s roditeljima ocjenjujemo kao vrlo uspješnu. S roditeljima nastojimo izgraditi partnerske odnose i roditelje aktivno uključiti u život i rad skupine. Važno je uskladiti odgojna djelovanja obitelji i vrtića kako bi se omogućili uvjeti za pravilan rast i razvoj djeteta. Susreti odgojitelja i roditelja su svakodnevni, a najviše se odvijaju tijekom jutarnjeg i popodnevnog dolaska / odlaska.

Pored ovog svakodnevnog kontakta negujemo i slijedeće načine suradnje s roditeljima:

- 1) Suradnja s roditeljima u našem vrtiću odvija se kroz centre roditelja u kojima se informacije za roditelje izmjenjuju tjedno ili dnevno ovisno o potrebi informiranja o određenim zbivanjima u vrtiću. U centru se nalaze i tjedni planovi odgojitelja za rad s djecom i na taj način naš rad postaje transparentan i roditelj može pratiti što se radi u skupini. Isto tako tu se nalaze i tablice s evidencijom količine konzumiranja pojedinog obroka djeteta u vrtiću.
- 2) Individualne konzultacije su slijedeći oblik suradnje gdje roditelji mogu dobiti informacije o svom djetetu svakodnevno ili jednom tjedno ukoliko žele a vrijeme konzultacija mogu zatražiti ili roditelji ili odgojitelji ukoliko za to postoji potreba.
- 3) Na roditeljskim sastancima roditelji se upoznaju s tekućom problematikom u skupini ili s edukativnim temama koje se roditeljima prezentiraju u komunikacijskom obliku gdje se traži od roditelja da bude aktivan sudionik. Roditeljske sastanke održavaju odgojiteljice i pedagoginja, a česta je i suradnja s Obiteljskom centrom šibensko – kninske županije. Svi odgojitelji upoznati su s načinom na koji se organizira i vodi komunikacijski sastanak, upućeni su na literaturu koja im može pomoći pri organizaciji, a pomoć mogu dobiti i od stručnog suradnika pedagoginje vrtića.

Za roditelje novoupisane djece odgojiteljice, ravnateljica i pedagoginja održale su sastanak o prilagodbi djeteta na vrtić i planu rada s djecom tijekom godine popraćenu stručnim materijalom s uputama i to posebno za roditelje jasliske djece, a posebno za roditelje vrtićke djece na kojem je dogovoren raspored rada i ritam boravka i roditelja i djeteta u vrtiću.

Tijekom rujna sve ostale odgojiteljice odgojnih skupina održavaju prve informativne sastanke za roditelje na kojim se ponovo prolaze određena pravila ponašanja, sadržaji i metode rada s djecom, planirane aktivnosti, prehrana, briga o zdravlju djeteta i sl.

Ove godine održana su dva ciklusa radionica programa „Rastimo zajedno“ prvi ciklus je vodio Obiteljski centar a drugi ravnateljica i dvije odgojiteljice koje su prošle edukaciju tijekom godine. Program je razvijen u okviru UNICEF-ovog Programa za rani razvoj djece i poticajno roditeljstvo („Prve tri su najvažnije“) s ciljem osnaživanja suradnika u predškolskim ustanovama za pružanje podrške roditeljima u najboljem interesu djece. Program konceptualno-programski vode prof. dr. Ninoslava Pećnik i prof. Branka Starc, dok je logističko-organizacijska podrška osigurana iz Ureda UNICEF-a. U cijelosti se provodi u suradnji s Odsjekom za predškolski odgoj Agencije za odgoj i obrazovanje.

Glavni cilj programa radionica je stvoriti poticajno i osnažujuće okruženje u kojemu roditelji s voditeljicama radionica i s drugim roditeljima razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo i o načinima na koje se odnose prema svojem djetetu; bolje upoznaju sebe kao roditelja te doznaju i za druge moguće načine odnošenja prema djetetu. Također se upoznaju sa znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, kao i o roditeljstvu na dobrobit djeteta (i roditelja). Svrha programa radionica za roditelje „Rastimo zajedno“ jest omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču rast i razvoj kako roditelja tako i djeteta. Radionice u trajanju 2 sata. Teme radionica:

1. Roditelji 21. stoljeća
2. Roditeljstvo u najboljem interesu djeteta
3. Roditeljski ciljevi
4. Sva naša djeca i kako ih volimo
5. Slušanje-vještina roditeljstva
6. Kako dijete uči o svijetu oko sebe
7. Postavljanje granica
8. Biramo i kreiramo rješenja
9. Još želim znati
10. Biti roditelj: utjecaj i izbori
11. Završetak i novi početak

Na radionicama roditelji s voditeljicama i s drugim roditeljima razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo, upoznaju bolje sebe kao roditelja, uviđaju načine na koje se odnose prema svom djetetu te doznaju i za druge moguće načine. Također se upoznaju sa znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, kao i o roditeljstvu na dobrobit djeteta (i roditelja). Uz to, preispituju se vrijednosti u podlozi vlastitog roditeljstva, uči o potrebama djece i roditelja i načinima njihovog zadovoljavanja, vježbaju komunikacijske vještine i odgovara na druga pitanja za koja roditelji izraze interes. Predavanjima i vježbama stječu se znanja i vještine koje roditeljima koriste u odnosu s djetetom. Razgovorom se izmjenjuju iskustva o rješavanju problema s djetetom. Druženjem se postaje sigurniji, samopouzdaniji, zadovoljniji.

4) Slijedeći oblik suradnje je aktivno uključivanje roditelja, baka i djedova u primarni program vrtića ili njihova suradnja pri ostvarivanju projekata.

Roditelji ovako detaljnije upoznaju program rada vrtića i sudjeluju u samom radu. Ovakva druženja i susreti odvijaju se u periodu prilagodbe djece kad prisutnost roditelja olakšava i ubrzava proces prilagodbe djeteta na novu sredinu, te vezano uz određene datume i blagdane kao što su dan baka i djedova (po prvi put obilježen ove godine), Božić, Uskrs, Dan planeta zemlje, Majčin dan, Dan očeva,...

Roditelji u vrtiću prezentiraju i upoznaju djecu sa svojim zanimanjima, djedovi i bake upoznaju ih sa svojim djetinjstvom, igrama i pjesmama koje su oni nekad voljeli.

Važno je istaknuti da roditelji često daruju skupine igračkama, snabdijevaju papirima ili nekim drugim materijalima koji su vezani uz njihovu struku ili zanimanje.

Zajedničke radionice u vrijeme božićnih i uskršnjih blagdana za izradu čestitki, nakita, aranžmana imaju pozitivan utjecaj na djecu koja vole zajednička druženja.

Vrlo često s roditeljima organiziramo prijevoz djece kad se odlazi na neko obližnje mjesto kao što je npr. nogometni teren u Račicama, posjet farmi konja u Tribunju ili obilazak seoskog gospodarstva ispod Okita.

5) Na razini vrtića organiziraju se i svečanosti koje organiziraju odgojitelji i djeca i to za prigodne datume kao što su Dani zahvalnosti za plodove zemlje, jesenska svečanost, božićna svečanost i završna svečanost pod nazivom „Najmlađi svom gradu“ povodom Dana grada Vodica.

6) Jedan oblik suradnje provodi se i medijskim putem. Transparentnost brojnih aktivnosti s djecom mogla se tijekom cijele godine pratiti i na stranicama Grada Vodica, na web stranici vrtića: www.vrtic.infovodice.com koja sadrži sve informacije o vrtiću, djelatnicima, prehrani, aktivnosti djece, stručne članke, kao i sve oglase kao i preko facebook stranice vrtića koju je aktivirala i održava je nova ravnateljica gđa. P. Kranjac. Stranice imaju iznimnu posjećenost.

Intenzivnija suradnja bila je s roditeljima čija djeca imaju neki oblik teškoće gdje se radilo na pravilnijem pristupu djetetu i njegovom problemu, kao i upućivanje na traženje pomoći mjerodavnijih stručnjaka.

Cilj suradnje s roditeljima je ojačati partnerski odnos i pružiti im podršku u jačanju roditeljske kompetencije što svake godine predstavlja izazov ali mi se trudimo.

VII. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA

Godinama u kontinuitetu, zadaće za unaprjeđenje suradnje s društvenim čimbenicima postavljene Godišnjim planom i programom rad za proteklu godinu realizirane su, a kako predstavljaju kontinuitet, proširiti će se, obogatiti i nastaviti i sljedeće godine.

Vrtić ostvaruje dobru suradnju sa stručnim timom OŠ Vodice i OŠ Čista, što je posebno značajno za djecu koja odlaze u školu. Zajedničkom suradnjom nastojimo prelazak iz vrtića u školu učiniti što manje stresnim jer su velike razlike u radu i pristupu samom djetetu između vrtića i škole.

Kvalitetna suradnja u kontinuitetu ostvaruje se sa šibenskim, splitskim, zadarskim, zagrebačkim lutkarskim kazalištima, kazalištem «Lice u lice», «Zebra», «Bumerang», „Produkcija Z“ „Mala čarobna scena“, „Mala scena“...

Nastavila se dobra suradnja sa župnom crkvom Sv. Križ, i ove godine kao «žudije» sudjelovali smo u tradiciji čuvanja Kristova groba na Veliki petak. Don F. Glasnović je posjetio djecu u vrtiću kojeg je i blagoslovio. Tradicionalno na Sv. Antu 13. lipnja djeca odlaze u crkvu gdje im se udjeljuje blagoslov.

Naše male žudije i djeca u narodnim nošnjama s ponosom predstavljaju kako grad Vodice tako i naš vrtić. Na poziv Turističke zajednice uveličali smo Svečani stol za uskršnji doručak.

Suradnja se nastavila s mjesnom pekarom „Moćan“ koja duži niz godina upoznaje djecu s postupkom izrade kruha iako vrtić nije njen komitent na što smo im posebno zahvalni, ali uspostavili smo i suradnju s šibenskom pekarom „Krka“ koju smo posjetili.

Uljara Sv. Ivan svake godine u vrijeme branja maslina omogućava djeci zorni način prerade maslina.

Suradnja s Pokladnim senatom je svake godine uspješna i nezaobilazna u vrijeme Održavanja pokladnih svečanosti.

Posebno bi naglasili kvalitetnu suradnju s Kulturnim centrom gdje nam je tehnička podrška gosp. M. Petrovića od iznimnog značaja za održavanje naših svečanosti, a ravnateljica gđa. G. Birin je ove godine odigrala veliku ulogu u prezentiranju javnosti održanih aktivnosti u vrtiću jer je objavljivala na web stranice Grada sve što bi joj poslali, pa čak je neke dopise o našoj aktivnosti prosljeđivala u tisak Slobodne dalmacije i Šibenskog novog tjednika.

Zahvaljujući dobroj suradnji s DVD Vodice i zapovjednikom gosp. I. Begić u vrtiću se drugu godinu za redom održala vježba evakuacije. Nakon vježbe slijedila je edukacija djece.

Novi suradnički odnos uspostavljen je s gosp. Petrom Grgurev koji održava web stranice www.infovodice.com preko kojih smo i mi dobili svoju stranicu www.vrtic.infovodice.com koja sadrži sve informacije o vrtiću, djelatnicima, prehrani, aktivnosti djece, stručne članke, kao i sve oglase.

Suradnja se nastavila i s bankama (Splitska, Jadranska, Zagrebačka, Privredna) posebno u listopadu kad se obilježava Svjetski dan štednje.

Vrtić ima dobru suradnju s policijskom službenicom za prometnu prevenciju gđa. A. Matić koja svake godine s nama radi na edukaciji djece koja na jesen odlaze u školu. Ove godine su djeca uz primjerene aktivnosti u vrtiću pogledala edukativni film „Crvenkapica u prometu“ i „Prometna priča“ nakon kojeg je prometna službenica razgovarala s djecom, prošla s njima put od Kulturnog centra do vrtića gdje ih je na dvorištu čekalo razgledanje policijskog vozila i motora.

Gradska knjižnica i ove godine je za nas imala otvorena vrata. Sudjelovali smo u projektu „Čitajmo zajedno“, i odgledali uprizorenje noći uoči sv. Luce u suradnji s kulturnom udrugom Perlice. Dvije odgojiteljice S. Strikoman i J. Marinović sudjelovale su u učenju Znakovnog jezika koji je organizirala Gradska knjižnica. Voditeljica edukacije Davorka Cerovac boravila je i u skupini odgojiteljica i naučila djecu pjesmicu „Kad si sretan“ na znakovnom jeziku.

Dobru suradnju imamo i s gradskim komunalnim poduzećem „Leć“ posebice u zbrinjavanju papira, ali i održavanju dvorišta.

Za oproštaj od vrtića, skupina djece budućih prvašića vozila se vlakićem po biogradskim ulicama, podmornicom je razgledavala biogradsko podmorje a nakon toga trajektom su se otisnuli do Tkona, upoznali se s mjestom, ručali, posjetili tamošnji vrtić i na kraju se za uspomenu fotografirali.

Nogometni klub Vodice omogućio nam je korištenje njihovog sportskog terena za obilježavanje Svjetskog dana sporta.

„Pekarna Šime Grabić Vodice“ donirala je 400,00 kn , a građevinska tvrtka „Okrit Invest“ donirala je 500,00 kn za potrebe rada vrtića.

Makina Nova d.o.o donirala je vrtiću novi printer u boji .

Roditelj Lovre Fržop korisnik usluga vrtića, kao djelatnik veleprodajnog centra „Velpro“ Šibenik, osigurao je donaciju djeci u slatkišima povodom sv. Nikole.

Za potrebe rada s djecom u poplavljenim područjima odgojiteljice su u suradnji s djecom i roditeljima prikupile potrošnog materijala koji je u dva navrata poslan.

Dječji vrtić Tamaris dio je društvene sredine i kao takav nastoji ostvariti uspješnu suradnju sa svima uključujući se u brojne akcije za dobrobit djece.

**-imena djece poznata stručnom timu Dječjeg vrtića „Tamaris“ Vodice.

